

Sodassa ja rakkaudessa

jännitysnovelleja

Arthur Conan Doyle

KUSTANTAMO
HELMIVYO

Sodassa ja
rakkaudessa

Arthur Conan Doyle

Sodassa ja rakkaudessa

jännitysnovelleja

jälkisanat Reijo Valta

Kustantamo Helmivyö

Turku 2019

Muokattu V. Hämeen-Anttilan vuonna 1907 julkaistun suomennoksen pohjalta, Reijo Valta. Kuvitus 1800- ja 1900-luvun taitteen brittiläisistä ja amerikkalaisista lehdistä. *Majuri Joycen oppitunnin* kuvat Robert Talbot Kelly ja *Mustan linnan kreivin* William B. Wollen. Kannen kuvassa Arthur Conan Doyle on Roomassa 1890-luvulla.

Kustantamo Helmivyö

ISBN 978-952-7211-41-0

Valmistaja: BoD, Norderstedt 2019

SISÄLLYS

Mustan linnan kreivi	7
Uusi katakombi	29
Majuri Joycen oppitunti	55
Suura Koraanista	71

MUSTAN LINNAN KREIVI

Niinä päivinä oli Saksan armeija raivannut tiensä Ranskaan, ja nuoren tasavallan hajalle lyödyt joukot oli tungettu Aisnen pohjoispuolelle ja Loiren eteläpuolelle. Kolmena leveänä virtana oli sotilaita vyörynyt hitaasti, mutta varmasti Reiniltä milloin pohjoiseen, milloin etelään, jakautuen, yhtyen, muodostuen yhdeksi suureksi järveksi Pariisin ympärille. Tästä järvestä pulppusi pienempiä jokia, yksi pohjoiseen, toinen etelään Orleansin tienoille ja kolmas länteen Normandiaan. Moni saksalainen raukuuna näki ensimmäisen kerran elämässään meren kannustaessaan hevosensa mahavyötä myöten Dieppen aaltoihin.

Ranskalaisten ajatukset olivat synkkiä ja katkeria tästä häpeän sivalluksesta maansa kauniisiin kasvoihin. He olivat taistelleet ja sortuneet ylivoiman edessä. Kuhi-seva ratsuväki, lukemattomat jalkamiehet, mestarilliset kanuunat — niitä vastaan olivat he tehneet parhaansa. Pataljoonina tunkeutujat eivät olleet voitettavissa, mutta mies miestä vastaan, tai kymmenen kymmentä vastaan, ranskalaiset olivat vihollistensa vertaisia. Urhea ranskalainen sai vieläkin yksinäisen saksalaisen katumaan päivää jona oli jättänyt Reinin. Näin syttyi — tulematta kuvailluksi taisteluina tai sotatoimina — kokonaan toinen sota, yksilöiden välinen sota, joka ilmeni toisella puolen rumana murhaamisena ja toisella raakana kostamisena.

Eversti von Gramm 24. Posenin jalkaväkirykmentistä oli kärsinyt kovin uuden rintaman johdosta. Hän oli päällikkönä pienessä normandialaisessa Les Andelysin

kylässä, ja hänen etuvartionsa olivat pitkin ympäristön maataloja. Ranskalaiset joukot olivat lähes sadan kilometrin päässä, ja silti joka aamu täytyi hänen kuulla synkkiä sanomia vartiopaikoiltaan kuolleina löydetyistä miehistä ja teille tietämättömille kadonneista huoltojoukoista. Eversti lähti raivoten liikkeelle, ja maataloja syttyi tuleen ja kylä vapisi, mutta seuraavana aamuna silti oli sama kamala viesti edessä. Teki hän mitä tahansa, näkymättömälle viholliselle ei mahtanut mitään. Vihollisen kukistamisen ei olisi pitänyt olla kovin vaikeata, sillä suunnitelmat ja teot kertoivat veritekojen olevan samojen tekijöiden käsistä.

Eversti von Gramm oli yrittänyt väkivaltaa eikä siitä ollut apua! Raha saattaisi tuottaa paremman tuloksen. Hän kuulututti pitkin maakuntaa, että ilmiannosta maksettasiin viisisataa frangia. Ei saatu vihjeitä. Sitten kahdeksansataa. Talonpojat olivat lahjomattomia. Sitten eversti erään korpraalin murhaamisesta yltyi lupamaan tuhat frangia. Se riitti normandialaisen rengin Francois Rejanen sielun ostamiseen, jonka normandialainen ahneus oli voimakkaampi kuin ranskalaisena tuntema viha.

– Sanot tietäväsi kuka nuo rikokset teki? kysyi preussilainen eversti silmäillen inholla edessään kyyristelevää rotannaamaista olentoa.

– Niin, herra eversti.

– Se oli?

– Ne tuhat frangia, herra eversti — —

– Ei frangiakaan ennen kuin juttusi on tarkastettu.
No! Kuka miehiäni on murhannut?

– Chateau Noirin kreivi Eustache.

– Valehtelet! tiuskaisi eversti vihaisesti. – Herras-
mies ja ylimys ei ole voinut moista tehnyt.

Renki kohautti olkapäitään.

– Ilmeisesti ette tunne kreiviä. Asiat ovat seuraavasti, herra eversti. Se mitä sanon on totta, enkä pelkää teidän tarkastuksianne. Chateau Noirin kreivi on kova mies, hän on kova hyvinäkin päivinä. Mutta nyttemmin kreivi on ollut aivan hirveä. Syynä siihen on pojan kuolema, tiedätekö. Hänen poikansa palveli Douayn joukoissa ja joutui vangiksi, ja Saksasta palatessaan hän menetti henkensä. Hän oli kreivin ainoa lapsi, ja me kaikki luulemme, että kuolema on vienyt kreiviltä järjen. Talonpoikineen hän seuraa saksalaisia joukkoja. En tiedä kuinka monta hän lienee tappanut, mutta juuri kreivi leikkaa surmattujen otsaan ristin, sillä se on hänen sukunsa vaakunassa.

Renki tiesi. Jokaisen murhatun sotilaan silmäkulmien poikki oli silpaistu metsästyspuukolla Andreaan risti. Eversti taivutti jäykkää selkäänsä ja kuljetti etusor-meansa pöydällä olevaa karttaa pitkin.

– Chateau Noir on näillä kulmilla, hän sanoi.

– Matkaa on kolme peninkulmaa ja kilometri päälle, herra eversti.

– Tunnet paikan?

– Olen ollut siellä töissä.

Vuonna 1907 Suomalainen Kustannus-Osakeyhtiö Kansa julkaisi Väinö Hämeen-Anttilan suomennoskokoelman *Uusi katakombi ja muita kertomuksia*. Nämä neljä jännityskertomusta on nyt muokattu nykylukijalle paremmin sopiviksi ja nimetty uudelleen.

Jännityskertomukset olivat osa Arthur Conan Doyle'n *The Green Flag* -kokoelmaa. Se koostui tekijän edellisten kuuden vuoden aikana kirjoittamasta. Yhtenäistä kokonaisuutta niistä ei muodostunut, tämän kirjailija itsekin alkusanoissaan myönsi. "Stories of War and Sport" oli mahdollisimman laaja ja yleisluonteinen kertomuksia yhteen niputtava alaotsikko. Teoksen on koonnut ja jälkisanalla varustanut Reijo Valta.

ykl 84.2

